

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

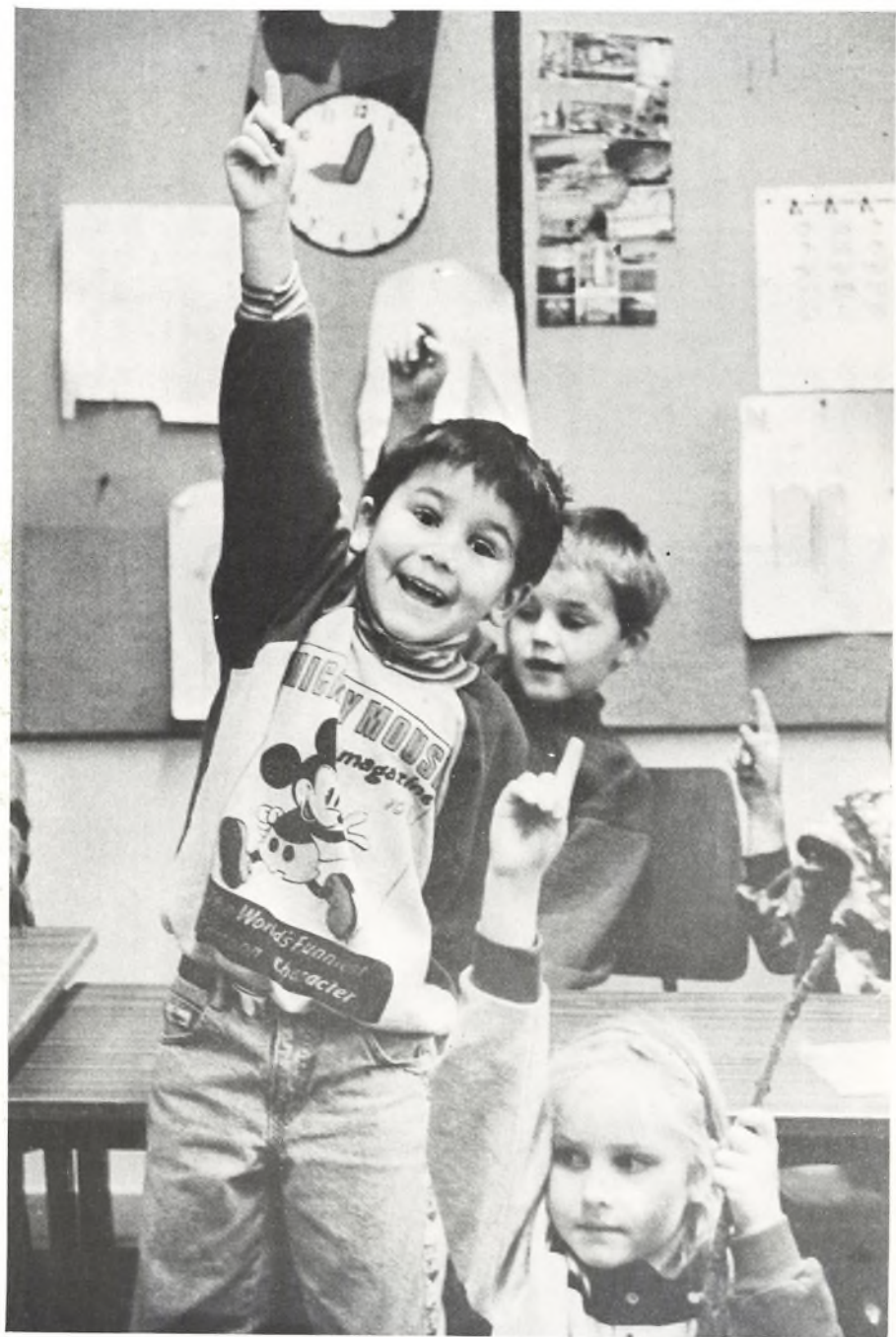
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

En hilsen fra Odense Friskole

Hjallesevej 2, Odense

JANUAR 1995

DANMARKS
PÆDAGOGISKE
BIBLIOTEK

**Der skinner en sol i lys og løn,
hvor ånd har mund og mæle;
som fugle små, når skov er grøn,
da kvidre barnesjæle.**

Grundtvig

Året gik hurtigt, vi skriver allerede 1995...

Uanset om den ene dag i et år til forveksling ligner den næste, bruger vi årsskiftet som en god anledning til at holde status. Ikke alene status over rudekuverternes indhold, men først og fremmest over dét, som vi ser med lukkede øjne: Vores drømme og håb for et nyt år - og hvad blev det til med vores drømme og forhåbninger til det gamle år, som nu er gået?

Er det i det hele taget muligt og umagen værd at håbe på bare en enkelt lille drøms virkeliggørelse?

Drømmen er uforenelig med virkeligheden, hvis ikke vi åbner øjnene og ser den virkelighed, som drømmen skal realiseres i: I fællesskabet med omgivelserne får drømmen liv. Den kommer måske ikke til - når målet er nået - helt at ligne det, som vi forestillede os i udgangspunktet.

Men det forholder sig nok med virkeliggørelsen af vores drømme, som det gør med forventningen til vores børn: De bliver anderledes, end vi forestillede os dem (tak og pris for det!), alligevel er de vores, og vi ville ikke undvære dem for noget.

Fællesskabet er den virkelighed, hvori både barn og idé bliver formet og får værdi og bærekraft, derfor er fællesskabet ét af de bærende elementer på den frie skole. Gennem troen på - og tilliden til - hinanden bliver vi i stand til at handle i frihed og får lyst og mod til at prøve nye idéer. Friheden er i fællesskabet, her får man frihed til at udvikle sig.

"Fri for at vaske op!" siger vi, "fri for at passe lillebror!", "Fri for at stå på mål!" - så sætter vi os udenfor fællesskabet og mulighederne for at få indflydelse på beslutningerne. Fra fællesskabet kan man ikke tage sig en frihed uden at miste den, på samme måde som man ikke kan tage sit eget liv uden at dø af det.

For barnet er det vigtigt at opleve den frihed, som gerne skulle udspringe af tilliden mellem skolen og hjem. Lige så opløftende og trygt det er at se voksne arbejde i fællesskab mod det samme mål, lige så ødelæggende er det for et barn at fornemme

uoverensstemmelser, som bliver styrende for handlingsforløbet.

På en fri skole, som alle andre steder i samfundet, vil man fra tid til anden støde på oplevelser, som man ikke synes stemmer overens med ens egen opfattelse af tilværelsen. Men behøver det at være ensbetydende med, at man selv har ret og de andre uret?

Skal man tage sagen i egen hånd, fordi man ikke føler, man får sin vilje? "Helle for ...!" siger vi og tager os en frihed fra fællesskabet. Vi bliver fri for - men ikke fri til: Fri for at være medansvarlig for fællesskabet, men ikke fri til at medvirke til ændring af historiens gang.

"At stille krav" og "at sætte grænser" er blevet nøgleordene i moderne opdragelse. Det fører tanken hen på klassisk krigsførelse: Et krav kan ikke håndhæves, hvis ikke det er et led i en aftale, såvel som en grænse ikke kan sættes på forsvarlig vis, uden at man indgår i et fællesskab om at trække den.

Hvordan bliver man enig om at trække en grænse? Man forhandler.

Hvordan undersøger man, om ens usikkerhed har hold i virkeligheden? Man taler sammen.

Samtalen er vores eneste mulighed for at nå det mål, som vi i fællesskab kan stå inde for. Enetalen hører diktatoren til. Samtalen er grundsubstansen i fællesskabet. Gennem samtalen lærer vi hinanden at kende, at forstå motiver og idéer, samtalen giver inspiration og nye oplevelsesmuligheder.

Vi ønsker for alt i verden, at vores børn må leve i fred med hinanden, ikke som herre eller slave, men i et frit fællesskab. Det er os, der skal vise dem fredelig sameksistens i lige værdighed. Det er også os, der skal vise dem, hvordan uoverensstemmelser løses på fredelig vis. Vores børn har ikke brug for at lære, hvordan man står på sin ret, men snarere, hvordan man kan bøje af uden at miste sin værdighed.

Til alle, som har forbindelse med Odense Friskole, sender Styrelsen de bedste ønsker om et godt og fredeligt nyt år.

Marianne Schroll

Vores skov

af Henrik Hansen

En helt almindelig tirsdag i november tog bh.A, bh.B, 1.A og 1.B ud for at plante en skov på Landekildegårds jorde. Først gravede vi dybe huller, og småtræerne kom i jorden. Der stod de og fyldte ikke særlig meget på den bare mark. Men det er ikke nogen almindelig skov vi har plantet, for det her er Mikkels træ, Peters træ, Katrines træ, Julies træ osv.

I vores skov gror der således meget forskellige træer side om side. Vi plantede asketræer, der gerne deler solskindet med de små træer der er på vej. Egetræer, der vokser langsomt, men alligevel ender som skovens gamle kæmper. Birketræer så sarte og fine, at man bliver helt bekymret for, om de kan trives sammen med de voldsomme ahorntræer, der vokser en hel meter om året. Bøgetræer har vi plantet og gennem deres tætte bladnet passerer intet lys igennem. I skoven gror også den sæere avnbøg, med véd så hårdt som stål og uendelig langsom vækst.

Hvordan de forskellige træarter vil påvirke hinanden, er aldrig helt til at forudsige. Men den store afstand mellem planterne gør det muligt, at alle planterne udvikler

sig på deres egen facon. I en sådan skov er målet ikke lange ensrettede stammer, her er mangfoldigheden en kvalitet.

Landekildegårds jorde er kommunens ejendom og her vil en stor skov skyde op, plantet af børn fra skolerne fra Odense. Hele arbejdet er en del af miljøministeriets projekt; "plant et træ, plant og lær".

Børnene følger de næste syv år træernes udvikling. I den tid vil de opleve småpinde vokse dem selv over hovedet, få stammer og blive til rigtige træer. Den lerede mark, vi plantede i, vil langsomt forvandles til muldet skovbund med blomster og smådyr fra skoven.

Nedenfor bakken, hvor træerne står, er en lille bæk. For et par år siden løb den i et drænrør af beton under jorden, men kommunens mænd hørte åbenbart den fine rislen og gravede den fri. Nu skær den sig gennem marken i fine sving og krøller. Jeg er sikker på, at de vil klæde hinanden flot, vores skov og den bæk.

4 KLASSER UDGAV HVER SIN AVIS

af Maria, 7.a

Ja, så er den slut, den kreative uge i starten af november, hvor vi lavede avis. Jeg tror, at alle er enige med mig, når jeg siger, at det var en god oplevelse. For engangs skyld kunne man selv være med til at præge undervisningen. Man kunne næsten sige, at vi havde én selvstændig uge.

I starten var vi lidt koncentrerede, men til sidst fandt vi ud af, at det faktisk var helt sjovt.

Vi fik allesammen noget fra hånden, om det så drejede sig om interviews, indskrivning i computerrummet, opringninger eller billedtagning osv.

Der var ikke noget med, at nogle var tilovers, og bare drev den af. Alle gjorde et godt stykke arbejde. Avisen skulle jo også være færdig til om fredagen, og det blev den.

Nu er vi så tilbage i rumlen igen, men hvem ved, måske gemmer der sig en journalist i én af os.

X-TRA TIDENDE

Noget for sig selv!

1. Argang, 1.

November 1994

På opfordring fra dagbladene udgav 6.a, 6.b, 7.a og 7.b en avis. Et oplæg skulle inspirere. Der blev stillet store krav til indhold og layout. De fik gode anmeldelser.

Her er et eksempel på en leder:

Er det godt at være anderledes? Det ved jeg ikke, men hvis man tænker ordentlig efter, finder man nok allesammen noget, der er anderledes inde i en selv. Hvis man nu var meget anderledes i forhold til de andre i klassen, så ville man blive drillet af dem, der tror, de er normale. I den sidste ende viser det sig sikkert nok, at vi alle sammen er anderledes i forhold til hinanden, og det må vi lære at acceptere.

Vi kan heller ikke lave om på den måde folk reagerer på. Til gengæld kan man lave om på sig selv, og det er det, man skal gøre. Vi skal ikke prøve på at lave om på andre, så man selv kan arbejde sammen med andre. "Du skal lave om på dig selv, så du kan arbejde sammen med andre.

Prøv også at finde noget positivt ved mennesker, du er sammen med i din hverdag, selv om de er meget anderledes end du er.

Chefredaktør Troels Kjær
X-TRA TIDENDE

november 1994

SKOLETIDENDE

uge 44 1. oplæg

❖ FRI TIDENDE ❖

Hvordan tilrettelægger vi undervisningen i 8. - 10. kl., så eleverne motiveres til at udvise højere grad af selvstændighed, medleven og initiativ?

af Torsten Johannessen

Under denne overskrift vedtog skolens medarbejdere i 1993 at nedsætte et udvalg, der grundigt skulle gennemgå positive og negative sider i den nuværende undervisningsplan for 8. - 10. kl. Samtidig skulle udvalget undersøge andre skolers undervisningsstrukturer og erfaringer med henblik på inspiration til nytænkning (f.eks. fagindhold, faggrupper, tværfagligt samarbejde, classesamarbejde, undervisningsformer m.v.). Sidst blev udvalget bedt om at fremlægge forslag i medarbejderrådet til fremtidig tilrettelæggelse af undervisningen i 8. - 10. klasse. Siden da har udvalget gennemført en række møder, indkaldt gæster, besøgt skoler og læst relevant litteratur - altsammen for at blive inspireret til nytænkning omkring 8. - 10. klasse.

På en række møder har skolens Styrelse og lærere gennemdrøftet en lang række ideer og forslag af meget forskellig art. Vi har hele tiden forsøgt at have skolens målsætning for øje, således at vi blandt mange ideer holdt fast ved de, der var i overensstemmelse med skolesynet.

Det er Styrelsens og lærerkollegiets opfattelse...

- - at vore unge i højere grad bør motiveres til at arbejde selvstændigt og påtage sig et aktivt medansvar for form og indhold. Derfor bør vi i hverdagen og i undervisningen arbejde mere bevidst på at styrke selvstændigheden, ansvarligheden, samarbejdsevnen.

- ▶ - at vi bør stille større krav til det produktive og præsentative i elevernes arbejde. De skal i højere grad motiveres til at interessere sig for processen, og vi skal stille krav til "produktet/resultatet". De unge bør, hvor det er naturligt og muligt, vælge udtryksformer, der kan komme andre til glæde eller fremlægges til vurdering af en bredere kreds (foredrag for andre klasser, forældre m.fl., drama, musik, m.m.). Vi tror, det er med til at skærpe deres sans for grundighed og kvalitet, hvilket medfører højere grad af tilfredshed. Vi erkender, at en grundig proces og en gennearbejdet fremlæggelse er tidkrævende, men måske er relativt få sådanne aktiviteter bedre end de mange kortere indlæringsforløb.
- ▶ - at det musiske og praktiske bør indgå med større vægt i undervisningen. Dels i de enkelte fag, men også i tværgående emner. Vi skal fortsat lægge vægt på at udvikle elevernes fantasi og følelser.
- ▶ - at vi fortsat skal stille helt klare krav til vore børn og unges præcision og ansvarlighed, hvad angår mødetid, forberedelse og aflevering af opgaver.

- ▶ - at de kulturbærende og naturvidenskabelige emneområder fortsat bør have en central placering.
- ▶ - at faget historie og kristendom i 8. og 9. kl. fortsat fastholdes som selvstændige fag.
- ▶ - at sprogundervisningen fortsat bør prioriteres som undervisningsplanen angiver, men at de indlærte kundskaber og færdigheder gerne i højere grad må indgå i andre sammenhænge. Der bør gives rum for sprogområdet kulturbærende elementer samt praktisk arbejde med udgangspunkt i sproget, f.eks udvekslingsrejser og brevveksling.
- ▶ - at erhvervsorienteringen og uddannelsesorienteringen skal fortsat være en del af undervisningen i 8. - 10. kl.

Ovennævnte holdningstilkendegivelser forpligter vi os til at lade indgå i vores forberedelse, planlægning og gennemførelse af den daglige undervisning.

Skolens Styrelse, har efter indstilling fra lærerkollegiet og ledelsen, besluttet:

- - at forhøje det obligatoriske timetal til 30 ugentlige timer i 8. kl. , 31 ugentlige timer i 9. kl. og 26 ugentlige timer i 10. kl.
- - at ændre det nuværende valgfagstilbud og indføre 4 liniefag som eleverne i 8., 9. og 10. klasse på tværs af klassetrin skal vælge et af for et halvt år af gangen. Disse liniefag dækker langt bredere emneområder end de nuværende valgfagstilbud.
Der bliver således over de 3 år mulighed for 6 valg, dog kan et valgfag højst vælges 3 gange.
Undervisningen er tænkt tilrettelagt i tematiske, tværfaglige forløb, hvor begreber, som oplevelse og aktivitet, er væsentlige, men hvori der også

indgår et mere teoretisk, kundskabsformidlende arbejde.

A. MUSISK LINJEFAG.

Formålet med undervisningen er, at give eleverne mulighed for at udvikle en personlig udtryksform gennem eksperimenterende og skabende virksomhed, samt opøve evnen til at vurdere et produkts kvalitet og derved styrke den æstetiske bevidsthed.

De skal opleve tilfredsstillelsen ved at følge en udviklingsproces i det, de arbejder med fra inspirationsfasen og planlægningen over fremstillingen til en kritisk vurdering af produktet.

Linjefaget kan indeholde traditionelle discipliner indenfor de involverede fag: musik, håndarbejde, sløjd, drama, formning, men kan også gå på tværs af fagene.

B. PRAKTISK LINJEFAG.

Formålet med den praktiske linje er at give eleverne mulighed for at arbejde med praktisk betonedede opgaver, som stiller krav om såvel en teoretisk baggrund som en praktisk håndværksmæssig kunnen. Eleverne skal opnå en forståelse for sammen-

hængen mellem planlægning og tilrettelæggelse af en opgave og den praktiske udførelse, ligesom de skal kunne vurdere kvaliteten af det færdige produkt.

Der bør indgå en erhvervspraktikperiode i forløbet, som evt. kunne have relevans for det, eleven arbejder med på linjefaget.

Linjefaget kan indeholde alle former for praktisk arbejde, hvor der stilles krav om et færdigt resultat af en vis kvalitet.

C. MEDIEVÆRKSTEDET.

Her anvendes tekstbehandling, hvor eleverne tilegner sig viden om informationsteknologiens betydning. Eleverne lærer at udnytte mulighederne for en kreativ eksperimenterende behandling af tekst, tegninger, billeder, dokumentdele samt layout. I perioden udgiver eleverne et antal aviser, hvor brugen af ovennævnte dele inddrages. I medieværkstedet skal eleverne gennem arbejdet med forskellige medier få en forståelse for massemediernes betydning for vores dagligdag/kultur. Der arbejdes med radio og tv-programmer samt videoproduktion, foto og anden billedmæssig produktion til skolens øvrige elever. I medieværkstedet indøves brugen af interne og eksterne baser til fremstilling af forskellige produkter, hvor

man løbende forsøger at forholde sig til teknologiens hastige vækst indenfor massekommunikation.

C. KROP OG NATUR.

I dette fag vil der blive arbejdet med kroppen og dens funktioner, forskellige former for idræt, kost og sundhed og menneskets brug af naturen. Der vil indgå oplevelser af og i naturen i forbindelse med forskellige idrætsaktiviteter og undersøgelser af forhold i naturen. Undervejs skal eleverne desuden erhverve sig viden inden for områder som økologi, miljølære, menneskets biologi, ressourceforbrug.

Krop og natur henter sine emner fra fag som idræt, hjemkundskab og biologi uden dog at skulle dække eller være begrænset til disse fagområder.

- - at faget orientering i 8 kl. og samtidsorientering i 9. kl. udgår og afløses af faget samfundsfag, der læses 2 ugentlige timer. Dette fag er også indført i folkeskolen.

Formålet med undervisningen i samfundsfag er, at eleverne udvikler lyst og evne til at forstå hverdagslivet i et samfundsmæssigt perspektiv og til aktiv medleven i et demokratisk samfund.

Undervisningen skal medvirke til, at eleverne udvikler historie- og samfundsbevidsthed, kritisk sans og færdighed i at iagttage, analysere og vurdere nationale og internationale samfundsforhold og konflikter.

Undervisningen skal bidrage til, at eleverne på baggrund af et personligt tilegnet værdigrundlag deltager aktivt i samfundsudviklingen. Den enkelte elev skal udvikle ansvarlighed for løsningen af fælles opgaver og erhverve sig viden om samfundet og dets historiske forudsætninger.

- - at lejrskolerne i 8. og 10. klasserne fortsætter. Dog ønsker vi, at lejrskolen i 8. klasse i højere grad får karakter af en indenlands oplevelsestur, hvor fællesskab og praktiske opgaver får høj prioritet. Vi tilstræber, at lejrskolens udgifter holdes inden for det beløb, der opkræves over skolepengene I 10. klasse gennemføres en udenlandsrejse. Vi lægger vægt på, at det "turistprægede" nedprioriteres til fordel for indlevelse i mere lokale miljøer.

Skolens idrætsdag 1994

Dagen før efterårsferien afviklede vi den årlige fælles idrætsdag - en dag med utraditionelle og morsomme aktiviteter.

Således blev resultatet:

Kast (m. brændeknuder)	598 m.
Hop	1.4 km.
Løb	437 km.
Sjippe	88.524 hop
Pust (pastapust)	2.4km.
Længdespring	1 km.
Styltegang	35,625 km
Løft (sandsække)	18.2 ton
Tovklatring	2.1 km.

Idræt er også et fag!

af Michael Hoff

I november måned sendte idrætslærerne på Odense Friskole et brev til samtlige skolens forældre, i hvilket vi beskriver de vedtagne regler for deltagelse i idræt på skolen samt strammer op på enkelte områder. Dette hænger naturligvis sammen med, at vi i det daglige oplever manglende forståelse for eller kendskab til idrætsfagets krav.

Idræt i skolen bliver ofte betragtet udelukkende som en rekreativ pause, der giver eleverne mulighed for at koble fra og lade op til de efterfølgende timer, hvor de så igen skal til at *lære!* Denne holdning har ligget til grund for mange fritagelser, som ville være utænkelige i andre fag. "*Peter bedes fritaget fra dansk i dag.*" - Den seddel har vi som dansklærere endnu til gode, men for idrætslæreren er den med en udskiftning af *dansk* med *idræt* intet særsyn!

Dette finder vi uheldigt, og vi vil gerne her forklare, hvorfor vi mener, at idræt er et selvstændigt og berettiget fag, som indeholder konkrete og værdifulde muligheder for indlæring samt især væsentlige dannelsesmæssige aspekter, som vi gerne vil uddybe her.

Dannelse kan betyde mange ting, men vi forstår ved dannelse dette, at man har indsigt i en række forhold, holdninger til disse forhold samt at man påtager sig et ansvar for, hvorledes denne indsigt anvendes. Det dannede menneske besidder kriterier for, hvad der er rigtigt og forkert. Dannelsen er en betegnelse for menneskets samspil med sine omgivelser, og det er en af skolens største opgaver at medvirke til den enkeltes dannelse.

Netop på dannelsesområdet kan idræt bidrage væsentligt, og vi vil her fokusere på fem specifikke områder, hvor dette understreges.

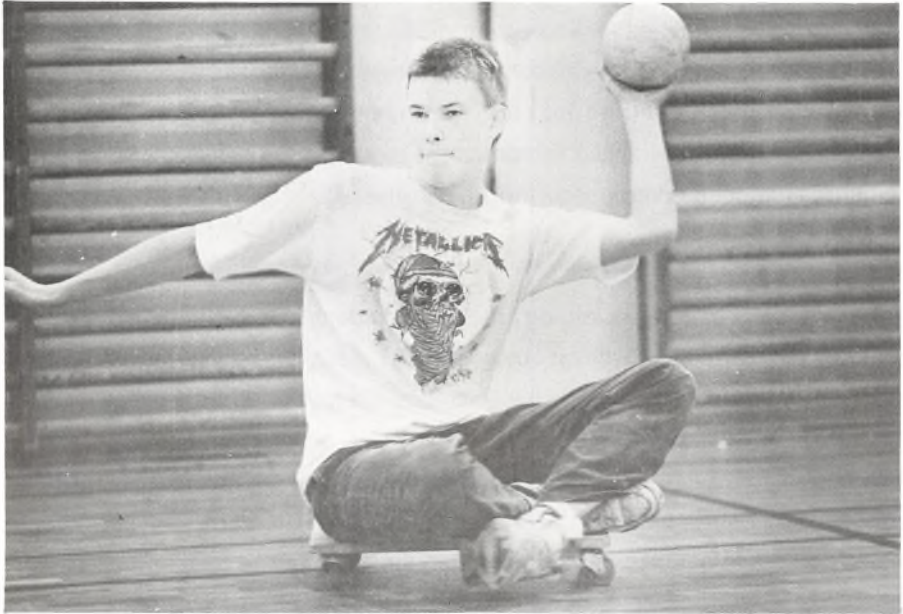
Den fysiske kompetence:

Menneskets verden tager udgangspunkt i mennesket selv. En veludviklet kropskompetence, d.v.s. evne til at bruge sin krop, vil hjælpe til med at dagligdagens og idrættens bevægelseskrav klares harmonisk, og dette skærper

parathed og muligheden for at få det optimale ud af en given situation - også en indlæringsituation.

Skoleidrættens beskedne rammer, hvad timeantal angår, kan ikke kompensere for en eventuel inaktiv livsstil, men udgangspunktet må være at motivere til, at en sådan livsstil ændres, samt at "lidt er bedre end intet."

Det fysiske element i idrættimerne er derfor - naturligvis - fagets unikke kendetegn, men det er det af såvel fysiologiske som indlæringsmæssige grunde.

Kropsbevidstheden:

Den oplevelse, det enkelte menneske har af sin egen krop og dens muligheder, er fundamental for menneskets identitet. Det almindelige udtryk for denne personlige, individuelle erkendelse af egen krop er kropsbevidsthed. Barnets kropslige udvikling er et vigtigt grundlag for dets intellektuelle udvikling, og kropsbevidsthed bliver derfor en væsentlig del af, hvorledes barnet opfatter sig selv.

Dette er i nyere tid blevet underbygget af amerikaneren Howard Gardners intelligensforskning, som peger på ikke een, men syv intelligenser, og hvor de kropslige og kreative færdigheder tillægges stor betydning i udviklingen af hele den

menneskelige intelligens.

Kropsbevidsthed indebærer ligeledes sundhedsbevidsthed. Sundhed identificeres i stigende grad med begrebet livskvalitet, idet WHO´s brede sundhedsbegreb, hvor sundhed opfattes som en tilstand af fysisk, psykisk og social velbefindende og ikke blot fravær af sygdom, vinder udbredelse. Sundhed er et uadskilleligt samspil mellem krop, psyke og miljø, og vi mener, det er vigtigt for det enkelte menneske at forstå, at man kan og skal yde indflydelse på disse tre faktorer.

Netop dette handlingsaspekt - denne forståelse af, at man selv kan handle - er med til at give eleven mulighed for kompetent stillingtagen, hvilket er en forudsætning for at kunne tage ansvar for egen sundhed og eget liv.

Dette understreger behovet for, at idrætsundervisningen, ud over at være sundhedsorienteret i fysiologisk forstand, også inddrager det bevidsthedsdannende element i arbejdet med kroppen - kropsbevidstheden.

Den sociale dimension:

Man skal lære at handle socialt, og arbejdet med dette kan forløbe såvel planløst og ubevidst som planlagt og bevidst med henblik på bestemte sociale opdragelses mål såsom indfølelse, tolerance, hjælpsomhed, ansvarsbevidsthed, samarbejde osv.

Vi mener, idræt må fremhæves som et særligt velegnet felt for arbejdet med sociale omgangsformer, fordi omgang med regler, roller, konflikter m.m. kan afprøves på en legende måde og opleves i konkrete handlinger i samspil med andre. Der er heller ikke noget belastende pensumkrav, hvilket giver større frihed i valg af indhold og metoder, og alt dette er fremmede for den sociale udvikling.

Det grænseoverskridende:

I erkendelse af at overskridelser af grænser kan have vidt forskellig karakter og værdi i forskellige sammenhænge, må vi understrege, at vi i det følgende forstår de fysiologiske og psykiske grænser, vi møder i idrættimerne.

At mennesket har grænser er naturgivent, og kendskabet til, hvor vore normale grænser går, beskytter os i de fleste tilfælde mod det, hvortil vi ikke er beredte.

Når det er sagt, er det samtidig væsentligt at fastslå, at vores udvikling i høj grad er baseret på at søge disse grænser og dermed også af og til at gå ud over vore grænser. Resultatet er knubs, men kan også være en forflyttelse af grænsen i forhold til sidst, den blev prøvet af, og under alle omstændigheder er selve grænseoverskridelsen udviklende og dannende. Man er ikke helt den samme, som man var før!

Efter vor opfattelse er idræt, på såvel det fysiske som det psykiske plan, et meget velegnet fag til at overskride grænser under trykke og sikre rammer.

Det grænseoverskridende element i idrætten hænger nøje sammen med begrebet selvtillid. Blot det at turde øger selvtilliden, og hvor i skolen kan man arbejde tilsvarende konkret med opbyggelse af selvtillid som i idrætstimerne, hvor de fysiske og psykiske grænser for den enkelte elev bliver synlige og kan flyttes med øget selvtillid som resultat - en selvtillid, som kan tages med i de andre fag og elevens øvrige verden.

Ansvarligheden:

Barnets ansvar er barnets ansvar. Denne tilsyneladende banale sætning beskriver

et forhold, som mange voksne ikke forstår eller åbenlyst negligerer. Nemlig dette, at det er op til det enkelte barn at påtage sig et ansvar - ikke op til os at pålægge barnet det.

Vi kan med andre ord ikke give eleverne et ansvar - gør vi det bliver ansvaret en pligt, og ansvarsfølelse er ikke en betingelse for udførelse af pålagte pligter. Kræver vi ansvar af eleven, kan vi ikke vide om udførelsen af ansvarshvervet skyldes at eleven er interesseret og undervisningen eller aktiviteten er spændende - eller om grunden er håbet om at opnå belønning eller undgå straf. Vi ved med andre ord ikke om eleven er ansvarlig - kun at han er lydige!

Hvad vi derimod kan og skal gøre er at skabe rammer, i hvilke eleven ser et formål med, eller sågar nødvendigheden af, at tage ansvar.

Her er der specielt gode muligheder for idrætslæreren, igen fordi faget er så konkret. Der er uendelig mange muligheder for at skabe situationer, hvor den enkelte kan indse vigtigheden af sin funktion i aktiviteten, det være sig såvel fysisk som socialt, og det er her eleven vælger at være ansvarlig eller ej, og det er altså som sagt kun barnets valg.

Vælger barnet ansvarligheden, vil det opleve den tilfredshed at blive regnet med af de øvrige elever, og intet fordrer selvfølelsen mere end at vide, at andre stoler på én - har brug for én!

I rapporten "Idræt - en beskrivelse og vurdering af mål og indhold", skrevet af et udvalg nedsat af undervisningsministeriet, står der på s. 30:

"På linie med andre fag i skolens fagkreds er idræt et fag i kraft af egne mål, et særligt indhold og specielle undervisnings- og arbejdsmetoder. Faget bidrager med sine kvaliteter til børn og unges hele opdragelse og dannelse."

Idræt er andet og mere end et pusterum mellem de "rigtige" fag, andet og mere end opladning. Den lave status, som vi oplever faget lider under, beror på misforståelser og manglende indsigt. Det er vort håb, at vi med dette indlæg har kunnet bidrage til en større forståelse for, hvorfor idræt er et selvstændigt fag - også på Odense Friskole!

Cirkus Fidusia

af Christian & Morten 3b.

Da vi startede i tredje klasse, lovede Annemette os, at vi skulle lave en cirkusforestilling.

Vi brugte meget tid på at finde numrene, og alle kom med ideer. Max's mor malede vores ansigter, så de blev rigtig flotte. Vi lavede også tegninger til scenen. Der var mange sange i vores stykke, og dem blev vi rigtig gode til takket være Poul Balle. I forestillingen var der cirkusdirektører, vilde dyr, klovne, hunde, linedansere, jonglører og mange flere.

I begyndelsen var det svært at huske sin replikker, men vi lærte dem da. Vi var meget nervøse, da vi skulle vise det for første gang for 0-4. klasse. Det gik nu meget godt. Og anden gang, da vi viste det for forældrene, gik det kanongodt. Efter forestillingen spiste vi sammen med vores forældre. Vi fik pølser og brød og det var meget sjovt og hyggeligt.

P.S: Vi er blevet bedre til at læse højt.

Skuespil med 3a & 3b i SFO

af Pernille Madsen

Efterårets store projekt i SFO's 2. klasse gruppe var at lave teater. Fra starten var det vores mening, at det hele skulle have været et samarbejde mellem børn og voksne, samt at alt lige fra historien til rekvisitterne skulle komme fra egen hånd af. Børn og voksne var fulde af ideer, så vi gik hurtigt igang med at lave alt det, det at lave teater indebærer.

Vi startede med at prøve kræfter med sminkningen Først var det de voksne, der sminkede børnene, men snart havde børnene lært selv at sminke hinanden.

Samtidigt med, at vi sminkede hinanden, nåede vi faktisk at få skrevet historien, at få lavet en handling. Børnene havde en livlig fantasi, så vi endte med at have en historie indeholdende både vampyrer, dyr og prinsesser. Den fik titlen "den eventyrlige gyser".

Derefter gik vi igang med at lave rekvisitter og kostumer. Der var nok at se til, så alle var i sving, fra vi kom til vi gik.

Efter dette første forberedende forløb, der varede ca. tre uger, fik vi en velfortjent efterårsferie, hvorefter vi var klar til andet forløb, nemlig tre ugers intensiv og sjov træning på scenen, inden vi var klar til den store premiere.

Vi havde tilrettelagt historien således, at der ingen replikker var, derfor havde børnene rig mulighed for at improvisere. Og hvilken herlig tid. Der var ikke et øje tørt under vores første prøve, da Jakob S. nok så frækt løb op på scenen og sagde til prinsessen: "Oh, dit dejlige lammelår, vil du gifte dig med mig?" uden så meget som at trække på smilebåndet. Sådan skulle det bare være og sådan var det også med resten af replikkerne, de kom legende let og var heller ikke glemt til næste gang vi øvede. Vores eneste problem mht. til replikkerne, var at nogle stykker blev lidt for ivrige, så vi måtte censurere et par linier fra.

Efter at replikkerne var lært kom det helt store problem, at få børnene til at tale HØJT og TYDELIGT og sandelig også LANGSOMT. Dem der normalt er meget højroastede, sagde pludselig mindre end en mus, mens andre rablede deres sætninger af på mindre end 3 sekunder.

Da dette var på plads, var tiden også gået og dagen hvor generalprøven skulle

være, var nået. Selvfølgelig gik den, som ventet - GODT.

Til den længe ventede premiere til vores familieaften var børnene ekstra spændte, for ud over at skulle spille vores skuespil, havde vi forberedt en overraskelse til forældrene: De skulle selv spille stykket efter at have set børnenes forestilling. Det var en herlig aften og børnene morede sig!

Skolens tilsynsførende

De færreste tænker over, at skolen har en tilsynsførende. Det er da også kun i ganske særlige og alvorlige tilfælde, at skolens tilsynsførende kan se sig nødsaget til at handle.

Den tilsynsførende er ansvarlig over for undervisningsministeriet og skal føre tilsyn med skolens almindelige virksomhed, herunder med, "at skolen giver en undervisning, som står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen i fagene dansk, regning, matematik og engelsk.

Den tilsynsførende vælges for 4 år af gangen og må ikke være forældre på skolen. Vores tilsynsførende er tidligere formand for skolens Styrelse, specialtandlæge Mogens Heyde Petersen (tlf. 66111772). Som mangeårigt medlem af skolekredsen har han et grundigt kendskab til skolens daglige virke, og vi glæder os over, når han besøger skolen.

Nye EDB-faciliteter på Odense Friskole.

af Jesper Skaarup

Så kom det år, hvor Odense Friskole tog en dyb indånding, og et tilsvarende dybt greb ned i skolens budget, for endeligt at etablere et decideret lokale til et hold PC'ere. Baggrunden for denne beslutning lå i en forsøgsperiode i skoleåret 93/94, hvor vi indkøbte en halv snes computere, som vi forsøgsvis installerede i to mindre lokaler i hovedbygningen. Vores erfaringer herfra viste os, at behovet for dette elektroniske hjælpemiddel var absolut påkrævet, men det viste også, at en egentlig undervisning/vejledning i brugen af maskineriet, var absolut hensigtsmæssigt.

Vi stillede os selv følgende spørgsmål :

Hvordan giver vi eleverne reel mulighed for at arbejde med edb i fagene?

Hvordan kan vi sikre, at alle elever lærer at arbejde med edb, og dette på en forsvarlig måde ?

Svaret var ret indlysende - vi måtte skabe et edb-lokale med 18-20 arbejdspladser, vel vidende, at det at finde ledige kvadratmeter på Odense Friskole, er lige så let, som at få en kamel til at vandre igennem et nåleøje! - Men intet er jo umuligt, når blot viljen er tilstede, og vi fandt således også den mulighed at indrette en del af kælderarealet til et anvendeligt lokale.

Ligesom i den "virkelige" verden må forældede arbejdsmetoder i skoleverdenen også lade sig udkonkurrere, når teknikken masser sig på. Valgfaget maskinskrivning måtte i år se sig nødsaget til at gå af på pension efter at have beskæftiget adskillige elever gennem flere årtier.

Efterfølgeren til faget er blevet valgfaget ETB - Elektronisk Tekst Behandling - som ugentligt rummer 65 elever fordelt på fire hold. ETB-faget er et godt udgangspunkt, både for den elev, som ønsker at uddybe kendskabet til hjemme-P.C.'en, men også for den elev, som er absolut nybegynder, og som har behov for at lære at bruge etb-programmer til opgaveløsninger. Her er der i faget ETB en god støtte!

ETB benytter således fast vores nyinvestering i 4 moduler om ugen, men ud over

dette må vi erkende en særdeles høj belægningsgrad af det eftertragtede lokale. Det har været nødvendigt at lave en månedsplan for lokalet, hvor lærere med elever kan bestille brugertid, enten med eller uden konsulentbistand. Det kommer nok ikke bag på mange, at det er hovedfagene som tegner sig for de fleste timer i edb-lokalet. Fagene dansk - matematik - engelsk er store kunder i butikken, men også tværfaglige temaer, som avis-produktion og skriftlige temaopgaver, har haft særdeles stor glæde af faciliteterne.

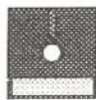
Men hvorhen blæser vinden? At vi med de indkøbte maskiner er på forkant med pc'ernes anvendelsesmuligheder er sikkert, men netop her forløber udviklingen med ekstrem høj fart.

At vi står foran en mere medieorienteret informationsteknologi er uomtvistelig! Det er min personlige opfattelse, at vi med tilgangen til store informations-baser på internettet, dvs. computere som er tilsluttet et internationalt "telefonnet", må indrette undervisningen på computerområdet til også at indeholde en kritisk brugervejledning i, hvilke informationer der er vigtige/relevante sammenholdt med de enkelte elevers behov og krav.

Vi håber at vi, via skolens mediatek, allerede i det kommende år, forsøgsvis kan påbegynde undervisningsforløb, som inddrager medieteknik kombineret med rene naturoplevelser. En sådan cocktail skulle gerne sikre, at vi på Odense Friskole ikke isolerer vores brug af computere til blot at være en anvendelse af avancerede "skrivemaskiner", men at vi derved også forsøger at anvende dem til oplevelsesbetonede undervisningsaktiviteter. Et samarbejde med fag som natur og teknik, orientering og andre tværfaglige emne-arbejder er oplagt, når man ser på forlagenes udbud af de nye cd-rom-udgivelser. Der er ingen tvivl om, at både lærere og elever ser frem til de nye muligheder med stor forventning.

Unge og computere

Af Erik Lauridsen og Peter Husen, 6.b

En undersøgelse viser...

- at blandt eleverne i børnehaveklassen til 4. klasse har 68,9% en computer hjemme. 80,1% af eleverne bruger den.

- at blandt eleverne i 5. - 10. klasse har 82,9% en computer hjemme. 90,9% af eleverne bruger den. 91,8 bruger den til spil, 81,8% bruger den til tekstbehandling, 25,5% bruger database, 21,8 bruger regneark, 23,2% programere og 29,5% bruger den til andet.

Turen til Martinegården

Af Allan, 4.b

Der var afgang fra Odense Friskole kl. 8⁰⁰ til parkeringspladsen ved ledet. Da vi kom derud, skulle vi gå ud til Martinegården på Enebærodde.

Til aftensmad skulle vi have stegte ben og bagte kartofler, og til dessert skulle vi have stegte æbler. Det lavede vi ved at lave et stort bål, og da det var blevet til gløder, smed vi det ned i et hul. Ved ti-tiden skulle vi på natteløb, hvor vi skulle gå af en vej. Den første vi mødte var Lone, hun skyndte at gemme sig bag et lagen. Så var der en fra holdet, der spurgte om vi ikke skulle overfalde monstret.

Til sidst mødte vi Erik, han sprang frem fra et skjul bag en hæk, vi blev slet ikke bange.

Inden vi skulle i seng, fortalte Erik en historie, som skulle havde været uhyggelig. Kl. 23 skulle der være ro.

Næste dag lavede vi primitive redskaber, hvortil vi selv skulle finde materialer i skoven. Et par timer før vi skulle hjem, fik Jens-Peter, Jonas, David og mig til opgave at gøre toiletterne rene. Så skulle vi hjem. Da vi kom hen til parkeringspladsen var de fleste forældre kommet.

Det var en rigtig god tur.

Efterårslejr i SFO

af Tove Aagaard Rasmussen

Det er efterhånden blevet en tradition og en glædelig begivenhed, at skolefritidsordningen tager på efterårslejr.

Dette skete da også i 1994, nemlig d. 17. -19. oktober, hvor turen gik til Fønsborg som tidligere.

Vi havde i år valgt en varighed på tre dage, så børnene havde mulighed for lidt ferie med forældre, søskende og bedsteforældre.

Mandag d. 17. okt. kl. 8³⁰ var der ca. 50 glade og forventningsfulde børn samt 10 medarbejdere, der var lige så spændte, der samme med en hel del forældre (hvoraf flere for øvrigt havde ændret arbejdstider, for at kunne deltage i "afskedsceremonien") ventede og ventede og kiggede meget langt ned af Hjallesvej efter den forudbestilte bus. Det viste sig beklageligvis, at vi var blevet "glemt", så der blev en forsinkelse på ca. 1½ time. Men humøret steg da meget hurtigt igen hos alle og der var en livlig snakken (råben) og en masse sang i bussen, gennem det dejlige solrige fynske landskab til Fønsborg.

Så snart dørene blev låst op, stormede børnene ind for at finde en køje, der skulle være deres "hjem" i de næste tre dage. Dette var utroligt vigtigt for dem, og allerbedst er det også, hvis en ven/veninde ligger ved siden af. Nogle af børnene havde været der før, og havde derfor planlagt, hvad der videre skulle ske, nemlig hulebygning, klatren i træer og masser af lege med pinde og kæppe.

Efter frokost gik alle mand til stranden ved Føns. Der blev samlet en masse spændende ting og fyldt i lommerne, så der skulle sorteres godt og grundigt inden hjemturen, da det var vanskeligt med nogle lommer, der slæbte hen langs vejen. Enkelte opgav dog alle deres anskaffelser og koncentrerede sig om de meget gennemblødte bukser, samt de underlige "SVUP" der kom fra støvlerne, hvis skafter var alt for korte til den vanddybde, der er speciel ved den strand.

Tirsdagen gik med at lege i træer og huler, nogle "boede" bestemte steder og havde indrettet sig efter behov med lygter, bålsted, køkken osv.

Den store tilstødende skov blev undersøgt på kryds og tværs, og indendøre blev der hygget i køjerne med højt-læsning, i pejsestuen med spil og tegning, i køkkenet var

der mulighed for, at hjælpe en voksen med tilberedning af mad, kage og saft, oprydning, eller en hyggesnak og måske et ekstra knus.

Aftenløbet blev gennemført med de lommelygter, der endnu havde mere batteri. Det blev sent inden den sidste post blev afviklet, og alle fik da heller ikke den ventede kage og saft, men måtte lægges i seng, da øjenlågene var for tunge og vanskelige at holde åbne.

Efter pakning, oprydning og rengøring om onsdagen, var der orienteringsløb inden afhentningen.

Det var nogle friske "rødkindede" og meget trætte børn, der modtog forældrene sidst på eftermiddagen.

Nogle var meget stolte, da de ikke før havde været på lejr og glædeligt udbrød: "Det har været så sjovt, jeg vil også med næste år".

8-10 OPFØRER
MUSICAL.

d. 14-15-16 FEB.

Vi indfører

projekt opgaver i 8., 9. og 10. klasse

af *Torsten Johannessen*

Fra kommende skoleår gennemføres der i 9. og 10. klasse 2 årlige projekt opgaver af 14 dages varighed. Den ene gennemføres som et led i afgangsprøven.

I 8. klasse afvikles en årlig projekt opgave af en uges varighed.

I disse perioder bruges alle ugens timer, dog ikke de andet sted i bladet nævnte liniefagstimer, der læses uafhængigt af projekt opgaven.

Projekt opgavens muligheder:

Projekt opgaven bygger på det enkelte fag og på sammenhængen mellem flere fag. Der arbejdes tværfagligt, og en projekt opgave vil altid kunne løses på flere måder. Det er meningen, at eleverne skal deltage mest muligt i planlægningen.

Den arbejdsform, projekt opgaven lægger op til, giver eleverne mulighed for at fordybe sig i et emne. Den giver også lærerne mulighed for at variere og tilpasse undervisningen til den enkelte elev og til elevgruppen både med henblik på indhold og undervisningsmetoder. Projekt arbejdet kan være med til at styrke den praktisk-musiske dimension i undervisningen.

Retningslinier:

Projekt opgaven udarbejdes som en del af undervisningen. Valg af emner og udformning af delemner (problemstillinger) sker i et samarbejde mellem lærere og elever. Arbejdsformen giver mulighed for at differentiere opgaverne med hensyn til indhold, sværhedsgrad, tempo osv. Der bliver mulighed for at anskue de opstillede delemner ud fra forskellige faglige synsvinkler. Disse vil i nogle tilfælde gå på tværs af de traditionelle faggrænser. Det er emnet/problemet, der styrer valget af arbejdsform, metode og redskaber. Men indhold fra fagene er nødvendig for at belyse, forklare og vurdere stoffet.

Arbejdet skal afsluttes med en mundtlig fremlæggelse. Fremlæggelsen omfatter bl.a. et konkret produkt, som skal have praktiske, kreative eller musiske elementer i sig.

Produktet kan i øvrigt have mange udtryk: skriftlig rapport, tegning, skitse, collage, drama, foto, video, båndoptagelse osv. Derudover skal eleverne give en beskrivelse af arbejdsprocessen, bl.a. begrunde deres valg af indhold og udtryksform.

Bedømmelsen udtrykkes ved en skriftlig udtalelse. Uanset om eleven arbejder alene eller i en gruppe, er der tale om en individuel bedømmelse.

I den skriftlige bedømmelse lægges der vægt på 4 hovedområder: Det faglige indhold, arbejdsprocessen, formidlingen og kvaliteten af det færdige resultat. Også den anvendte tid indgår i overvejelserne, når arbejdet vurderes.

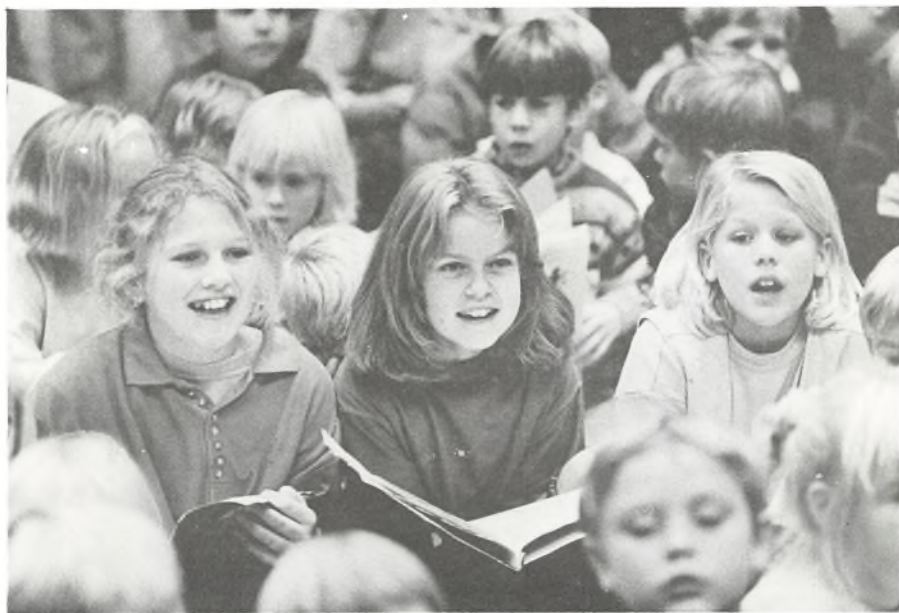
Morgensang

af sognepræst Arne Ørtved

Hvordan skal dagen begyndes i en skole? Når læreren træder ind i klassen hersker der ikke længere andægtig stilhed. Det gjorde der heller ikke i min barndom i 40'erne og 50'erne. I hvert fald ikke før læreren var kommet ind. Vi larmede og sloges også. Men når læreren trådte ind, blev der ro, med mindre der var tale om en helt håbløs vikar.

Det var for øvrigt slet ikke det, vi skulle overveje nu. I mange klasser begynder dagen med et rask skænderi: Så kan I nu være stille... Tag bøgerne frem... Sid ordentligt dernede... Måske foregår det i al godmodighed, og læreren har situationen under kontrol. Men det er dog hverken særlig stilfuldt eller rituelt. Dagen begynder, hvor vi slap i går: Slå op på side 27 !

Rundt om i de små hjem er dagen startet meget forskelligt: Søvnrukkent, vrissent, forjaget, sjusket, kærligt, roligt. Når børnene ankommer til skolen, bærer de det hele med sig. Var det så ikke godt, hvis skolen begyndte med ro og højtid. Ja,

højtid! En ny dag er begyndt. Fuld af muligheder, udfordringer, overraskelser, glæde, angst, forelskelse. Det fortjener en ordentlig begyndelse.

Der skal morgensang til! Der er tonerne, ordene, billederne, mulighed for højtid og ritual og falden til ro. Lysets engel går med glans gennem himmelporte! Det er jo nogle helt andre ord at møde den nye dag med end de halvfærdige skideballer fra dagen før. Med Ingemanns ord lukkes dagen op, og det synges ind i os, at det at leve er noget særligt og noget smukt og godt, trods lektier, krige, forurening og en morgensur far.

*Os har og Vorherre kær, ingen sjæl han glemmer,
i hvert solglimt Gud er nær
og vor glade morgensang fornemmer*

På mesterlig vis er det lykkedes Ingemann at føre morgenstunden gennem en vidunderlig, kosmisk rejse sammen med lysenglen henover himmelbuen til alle jordens lande og mennesker - og ende med lille mig, der står her og synger morgensang. Oprindeligt blev sangen skrevet til forældreløse børn; det er der også mange børn, der er i dag, selvom både mor og far lever i bedste velgående.

Morgensangen skal gøre dagen og livet og mig til noget særligt: Også i dag brød lyset gennem mørket; også i dag trækker du vejret og prøver, hvad det er at leve. Derfor er du noget - fordi du lever. Altså ikke i kraft af dine præstationer, men fordi du er. Et godt budskab til både små og store, til genierne og til de bogligt svage. Og for at det hele ikke skal være løgn, bør man slutte med Fadervor.

Nå, nu er der nogen, der stejler. Det er da kun noget, for de såkaldt kristne, bekendende skoler. Jeg ved ikke, om det er helt rigtigt. Morgensangen er jo ikke ude på at omvende nogen. Men der er tale om den danske skole, og der findes altså i disse morgensange og fædrelandssange og i Fadervor et sprog og et livs- og menneskesyn, som slet ikke kan undværes, når man vokser op i dette land. Det er nok mere dansk, end det egentlig er kristent. Ikke mindst Ingemanns salmer har rødder helt tilbage til hedensk tid.

I en dansk skole skal eleverne selvfølgelig (?) opfores med dansk poetisk sprog og den dermed følgende livs- og menneskeforståelse. Den er naturligvis knyttet til den kristendom, der har været religionen her i landet de sidste tusind år. Og det er egentlig umådeligt smalsporet og ahistorisk, at man i skolen og i børneopdragelsen i de sidste par årtier, har villet fornægte det. Stakkels børn, der ikke får et sprog og en billedverden, der sætter dem i stand til at opleve deres eget land og deres eget liv, men blot henvises til den flimrende og flakkende videoverden.

"Morgenstund har guld i mund" hedder en anden af vores fortræffelige morgensange. Det guld er der jo altså kun, hvis vi lægger det ind i munden med gode ord og toner. Ellers er der bare dårlig ånde og ungerens hæse skrig, når de skal overgå hinanden i ukvemsord. Og lærerne må virkelig tage et ansvar her. Sørge for, at der kommer stil over foretagendet og et seriøst indhold. Ikke noget med: Hvad synes så lille Pernille i 3. klasse, vi skal synge i dag? De sange hun gerne vil have, kan man synge resten af dagen. Om morgenen har læreren ansvar for, at ordene har vægt og dybde og storhed og alt muligt andet godt.

Livsholdninger er noget mærkeligt noget. Det er i hvert fald ikke bare noget, man frit kan vælge. Og samtidig er det ret afgørende for, hvordan man driver skoler og

opdrager børn, men naturligvis også for, hvad man bruger sit liv og sin energi til. På den ene side har vi i en årrække fået for vane at forholde os sagligt til livet. Det vil sige, at vi har fundet det nødvendigt at sætte os ind i - ikke blot tingene, men i livet. Man skal først og fremmest prøve at forstå; og det skal man på sine egne betingelser. Derfor har også børn skullet lære at forholde sig fornuftigt til livet. De er sat overfor alverdens problemer, de har læst aviser, set film, undersøgt sager for at danne sig en mening og tage stilling og træffe et valg. - En tydelig afspejling af de voksnes verden. Vi fornuftige voksne, der har så travlt med at sætte os ind i og tage stilling, at vi bliver helt stressede af det. Men sådan er det altså, når man forholder sig sagligt til livet.

På den anden side har vi, som en modvægt mod al den saglighed og fornuft, også i vid udstrækning forholdt os til livet som underholdning. Vi sætter os i stolen med kaffen ved siden og lader os underholde, til vi skal i seng. Alt kan bruges til underholdning; ikke bare skæg og ballade, men også liv og død, kærlighed og ægteskab, arbejdsmarkedet, folketingsvalg og gudstjenester. Også det har smittet af på børnene. De skal også underholdes. Hele tiden, - i skolen, i hjemmet, i fritiden, på legepladsen osv. Og underholdningen er uforpligtende, et zappeprojekt, som jeg deltager i, så længe jeg gider.

Men hvad nu hvis livsholdning først og fremmest er et kærlighedsforhold? Det er kærligheden til sit eget liv, der giver et menneske energi, kræfter, humør, opfindsomhed til at leve. Ja, så er vi jo helt galt på den i øjeblikket. Så gælder det i stedet om at give børnene et sprog, hvorigennem de kommer til at elske livet. Det gælder om at give dem fortællinger, som giver dem lidenskab og kampvilje for livet imod døden. Og livet er ikke noget abstrakt. Det er just det liv, som de selv står midt i og synger om og deltager i med den fortælling, de lytter til lige nu. Det drejer sig ikke om saglighed, men om kærlighed. Til livet, til landet, til menneskene, til sproget, til historien. Det er en anden slags skole. En anden slags opdragelse. Et andet liv.

Morgenstund har guld i mund! Det skal forstås helt bogstaveligt. Livet er guld værd for sundheden. Morgensangen giver ikke bare en anden begyndelse på dagen. Den giver en anden dag og et andet liv.

Forårskalender 1995

Torsdag d. 05. jan.	Første skoledag efter juleferien
Torsdag d. 12. jan.	Forældrekonsultation i 5.A
Tirsdag d. 17. jan.	Forældrekonsultation i 1.B og 9.A
Onsdag d. 18. jan.	Forældrekonsultation i 1.B
Torsdag d. 19. jan.	Forældrekonsultation i 10.C
23/1 - 27/1	10. kl. i praktik
Mandag d. 23. jan. kl. 19.30	Skolekredsmøde med politimester Lars Rand Jensen: Unge og Ungdomskulturen.
Tirsdag d. 24. jan.	Åbent-hus dag på skolen
Tirsdag d. 24. jan.	Forældrekonsultation i 8.B
Onsdag d. 25. jan.	Forældrekonsultation i 8.B og 4.B
Torsdag d. 26. jan.	Forældrekonsultation i 4.B, 6.A, 7.B og forældremøde i 5.A
30/1 - 2/2	Terminsprøver for 9. - 10. kl.
Mandag d. 30. jan.	Forældrekonsultation i 2.B og 6.B
Onsdag d. 01. feb.	Forældrekonsultation i 6.a
Torsdag d. 02. feb.	Forældrekonsultation i 8.C og 9.C
Mandag d. 06. feb.	Forældrekonsultation i 5.B og 10.A
Tirsdag d. 07. feb.	Forældrekonsultation i 9.B
Torsdag d. 09. feb.	Forældrekonsultation i 2.A, 4.A, 10.B
Tirsdag d. 14. feb.	Møde i Dansk Friskoleforening
Onsdag d. 15. feb.	Forældrekonsultation i 7.a
14/2, 15/2, 16/2	DRAMUFO opfører en musical
Torsdag d. 16. feb.	Åbent-hus dag på skolen
18/2 - 26/2	Vinterferie
Mandag d. 27. feb.	Forældrekonsultation i 3.a
Torsdag d. 02. mar.	Fastelavnsfest for 5. - 7. kl.
Torsdag d. 09. mar.	Forældrekonsultation i 3.b
Fredag d. 17. mar.	Åbent-hus dag
Torsdag d. 23. mar.	Forældrekonsultation i 3.B

Mandag d. 03. apr.. kl. 19.00	Forårsfest
8/4 - 17/4	Påskeferie
Mandag d 24. apr. kl 19.30	Årsmøde for skolekredsen
1/5 - 5/5	Emneuge omkring besættelsestiden 1940 - 1945.
Torsdag d. 04. maj kl. 19.30	Skolekredsmøde med valgmenighedspræst Bjørn Krab-Johansen: Vi markerer 50 året for Danmarks befrielse.
Mandag d. 08. maj kl. 16.00	Årsmøde i Dansk Friskoleforening
12/5 - 14/5	St. Bededagsferie
15/5 - 18/5	Skriftlige afgangsprøver
25/5 - 28/5	Kristi Himmelfartsdag
Mandag d. 29. maj	Sidste skoledag for 10. kl.
Tirsdag d. 30. maj	Sidste skoledag for 9. kl.
3/6 - 5/6	Pinseferie
Onsdag d. 21. jun. kl. 19.00	Afslutning for afgangselever
Fredag d. 23. jun.	Afslutning for elever
24/6 - 6/8	Sommerferie

Redaktion:

Torsten Johannessen (ansvarshavende)

Niels Laugesen

Vibeke Lundaa

Kirsten Ploug

10. klassernes tur til Polen.

af Gitte og Trine 10 C.

Søndag den 11/9 94 tog 10. a,b og c til Polen. Busturen derved var, trods trætte og utidige unge mennesker, sjov. På vejen derved kørte vi omkring Berlin og så det indre af byen.

Vi ankom til Krakow om mandagen i et vådt og regnfuldt vejr. Vores første indtryk af Polen var ikke ligefrem kønt. Den første dag var vi på besøg på et sprogligt gymnasium, nogle fik noget ud af besøget. Derefter så vi byen og fandt ud af, at vores hotel levede op til standarden i hele byen. Forholdvis gammelt og meget udslidt, men alligevel hyggeligt.

Dagene i Krakow gik hurtigt og vi fik set en masse. Blandt andet et kæmpe stålvesværk med 27.000 ansatte - meget varmt og støvet. Vi så også en saltmine beliggende 200 m. under jordens overflade. I minen var der skulpturer m.v., der var udhugget i salt.

Onsdag var vi på besøg i 2. verdenskrigs mest berygtede koncentrationslejr, Auschwitz. Det var en spændende, men også meget gribende og rystende oplevelse.

Torsdag kørte vi videre til Zakopane, en by beliggende nær ved den Slovakiske grænse. På vej dertil sejlede vi 3 timer på en tømmerflåde. Det var flot, for det var midt i et bjergområde.

Da vi nåede til Zakopane, blev vi indkvarteret på et rigtigt luksushotel, der sov vi en nat og derefter påbegyndte vi vores hjemrejse.

Det var en god tur, hvor vi lærte hinanden at kende også på tværs af klasserne. Det er en god idé at tage til østlandene, for det er spændende at se og man får et indtryk af, hvor godt vi egentlig har det!

Telefonliste pr. 1. januar 1995

Kontoret 66 12 15 71
Skolefritidsordningen 66 12 45 58
Poul Balle 65 32 49 36
Annetette Boe 66 11 08 15
Lisbeth Hou Christensen 66 18 76 76
Henning Christoffersen 64 47 30 31
Egon Dehlbæk 66 15 83 43
John Gerner Lau Eriksen 66 11 92 04
Niels-Jørgen Gjerstorff 66 16 54 25
Birgit Hansen 65 90 89 84
Henrik Kalckar Hansen 65 99 28 82
Inger Hansen 66 16 01 00
Tommy Hardam 66 11 48 83
Michael Lærkegaard Höff 66 18 06 05
Waltraud Hove 66 11 94 22
Dorrit Iversen 65 99 23 14
Lisbeth Kjøller Jensen 65 93 22 06
Torsten Johannessen 65 93 22 06
Bent Jørgensen 66 18 82 00
Anne Krab-Johansen 66 12 57 05
Erik Kristiansen 65 95 83 60
Bodil Krogh 66 17 93 16
Niels Erik Laugesen 65 94 11 84
Liselotte Leerberg 66 14 65 98
Vibeke Lundaa 66 10 57 87
Erik Kaarsbo Madsen 66 14 65 98
Krista Madsen 65 98 16 51
Lene Find Kjær Magaard 65 94 19 19
Ditte Mark 66 12 65 02
John Mouridsen 66 17 70 43
Hanne Sinding Møller 66 11 58 44
Bodil Nielsen 66 11 51 04
Lisbeth Nielsen 65 90 88 28
Lone Ejdrup Nielsen 66 19 29 28
Ole Jørn Nielsen 66 19 29 28
Helle Brigitte Plange 65 91 86 81
Kirsten Ploug 65 91 13 31
Carlo Rasmussen 66 17 51 33
Claus Thyregod Rasmussen 66 15 72 85
Tove Aagaard Rasmussen 66 10 23 45
Niels Sandvad 65 94 26 69
Jesper Schaarup 65 91 30 91
Marianne Strunk 66 16 54 25
Anne Marie Møller Sørensen 66 17 76 04
Kirsten Brandt Sørensen 66 14 05 70

Kontoret:

Hjallesevej 2, opg. B
5000 Odense C 66 12 15 71

Her træffes:

Skoleleder Torsten Johannessen
Viceinspektør Erik Kristiansen
Skolesekretær Inger Hansen

Der kan omstilles til:

Skolesundhedsplejerske Lillian Hansen.
Skolevejleder Bent Jørgensen.
Skolebibliotekar Claus Thyregod Rasmussen.
Skolepedel Niels-Jørgen Gjerstorff.
Lærerværelset.

Mønttelefon 65 91 00 79

Skolefritidsordningen:

Indgang: Benediktsgade 50 eller på
skoledage: Indgang D.
11.45-17.00 . . . . . 66 12 45 58

Styrelsen består af:

Annelise Boe 66 15 70 40
Søren Hansen 66 13 33 52
Kim Stengel Petersen 66 11 06 39
Birgit Marcher Jensen 66 13 14 50
Jan Als Johansen 66 14 58 81
Marianne Schroll (formand) 66 15 34 97
Hanne Sindberg 66 12 33 30

